

Dynamisk tingsrett h-11

Noen sentrale plansjer fra Knut Kaasens forelesninger august 2011

Husk (1): Mange av dem presenteres ”gradvis” på forelesningen
(altså: bli ikke fortvilet over at enkelte tegninger er ganske ”fulle”)

Husk (2): Tegninger er ikke mål, men *midler* (og hjelper de, er det fint)

Husk (3): ”Det dynamisk tingsrettslige verdensbilde” (nr. 15)
Klarer du å plassere ditt spørsmål der, er du kommet langt (jfr. også nr. 30)

Dynamisk tingsrett

KOLLISJON
MELLOM OMSETNINGS-
ERVERVERE

KOLLISJON
PANTHAVER -
OMSETN. ERV.

KOLLISJON
KJØPER – SELGERS
KONKURSBO

KOLLISJON
PANT – KONK.

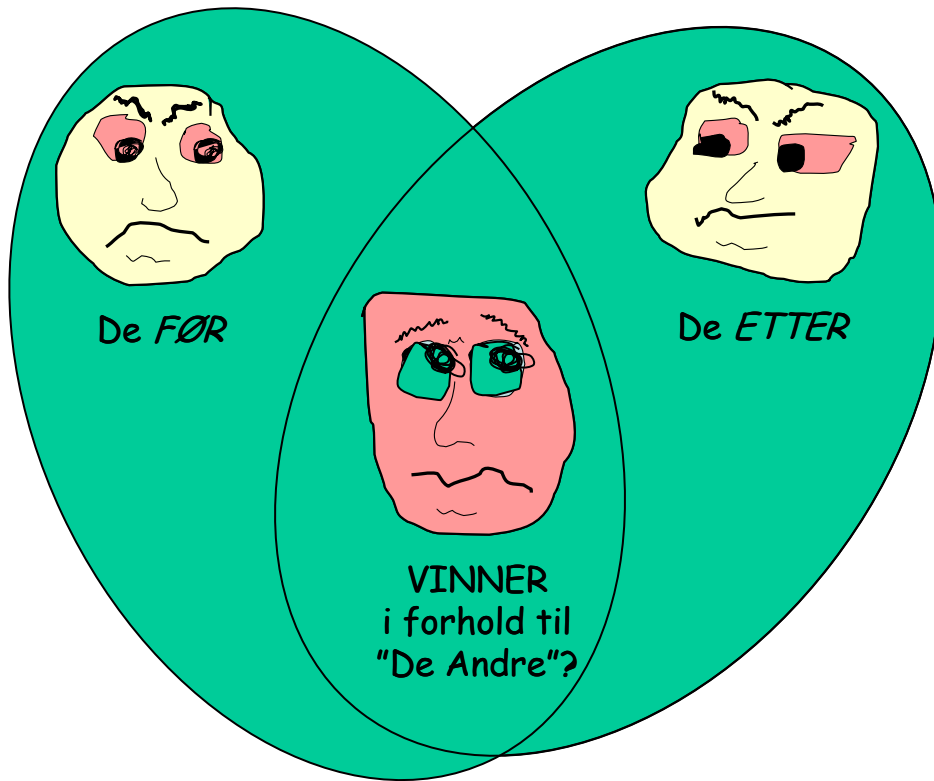
VILKÅR FOR
GYLDIG
SALGSPANT

DI. § 8-14
(panthavers
dividenderett)

KONKURS-
ÅPNINGS-
GRUNNENE

Panterett

Konkursrett

Hvis vår manns rett
går foran
De Som Kommer Etter,
har han vern for sin rett,
altså har han

RETTSVERN

Hvis vår manns rett
går foran
De Som Var Der Først,
blir deres rett satt til side,
altså: den

EKSTINGVERES

Siden vilkårene er forskjellige,
kan ekstinksjon og rettsvern
opptre hver for seg

**MEN: Rettsvern er oftest
en betingelse for ekstinksjon**

1. Kan selgers hjemmelsmann gjøre innsigelser mot kjøper?

4. Kan selger gjøre gjeldende innsigelser mot kjøpers avtaleerverver?

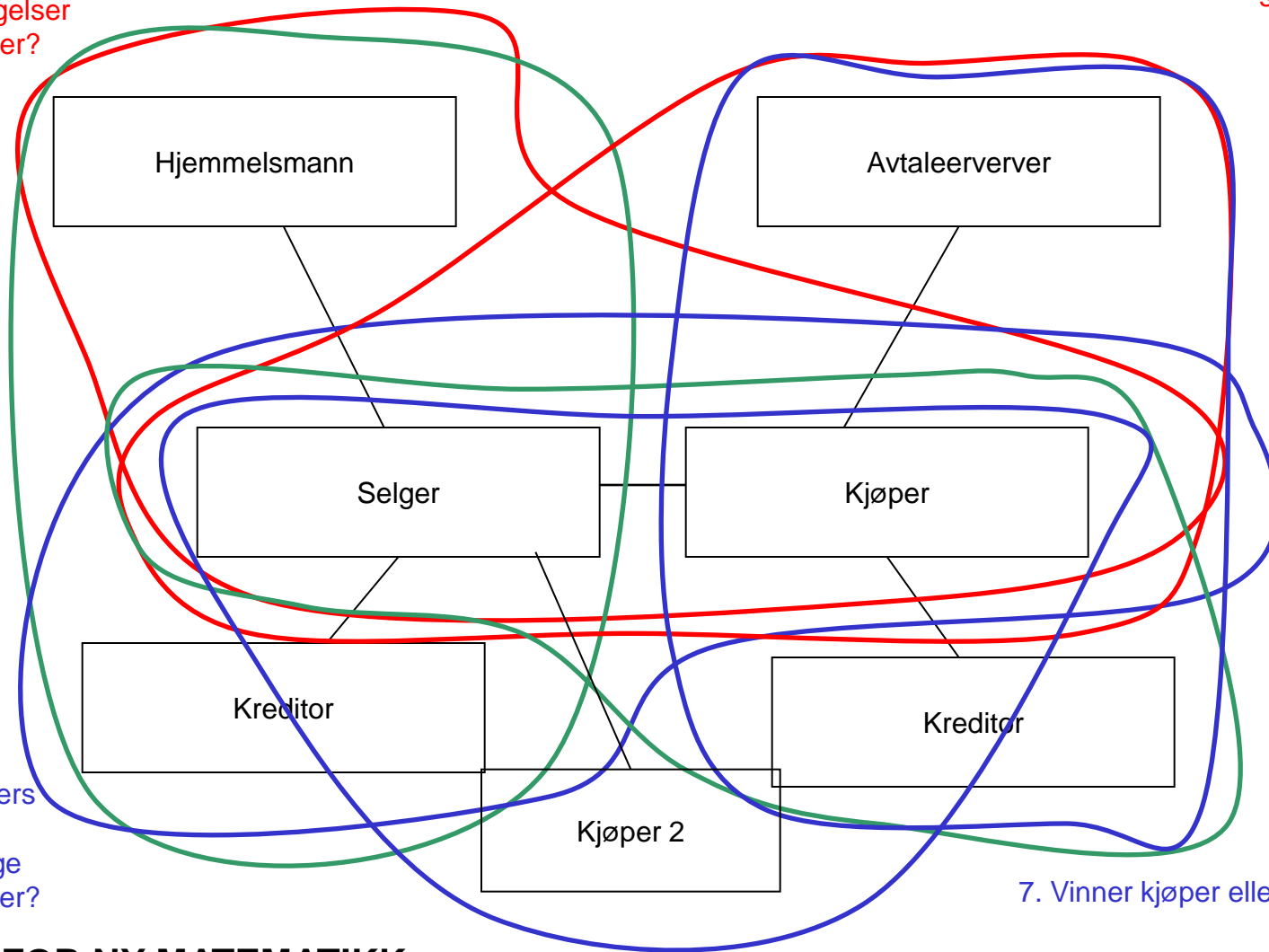
2. ...Eller mot selgers kreditor?

5. ...Eller mot kjøpers kreditor?

6. Kan kreditor beslaglegge overfor debitors avtaleerverver?

3. Kan selgers kreditor beslaglegge overfor kjøper?

7. Vinner kjøper eller kjøper 2?

AVD. FOR NY MATEMATIKK:

1=4 HJEMMELSMANN – SELGER – KJØPER

2=5 HJEMMELSMANN – SELGER – SELGERS KREDITOR

3=6 SELGER < KJØPER

=7 SELGERS KREDITOR eller KJØPER?

HJEMMELSMANN – SELGER – *KJØPER*

H – A – B (avt.)

HJEMMELSMANN – SELGER – *SELGERS KREDITOR* **H – A – B** (kred.)

SELGER < KJØPER
KREDITOR

A < S (avt.)
B (kred.)

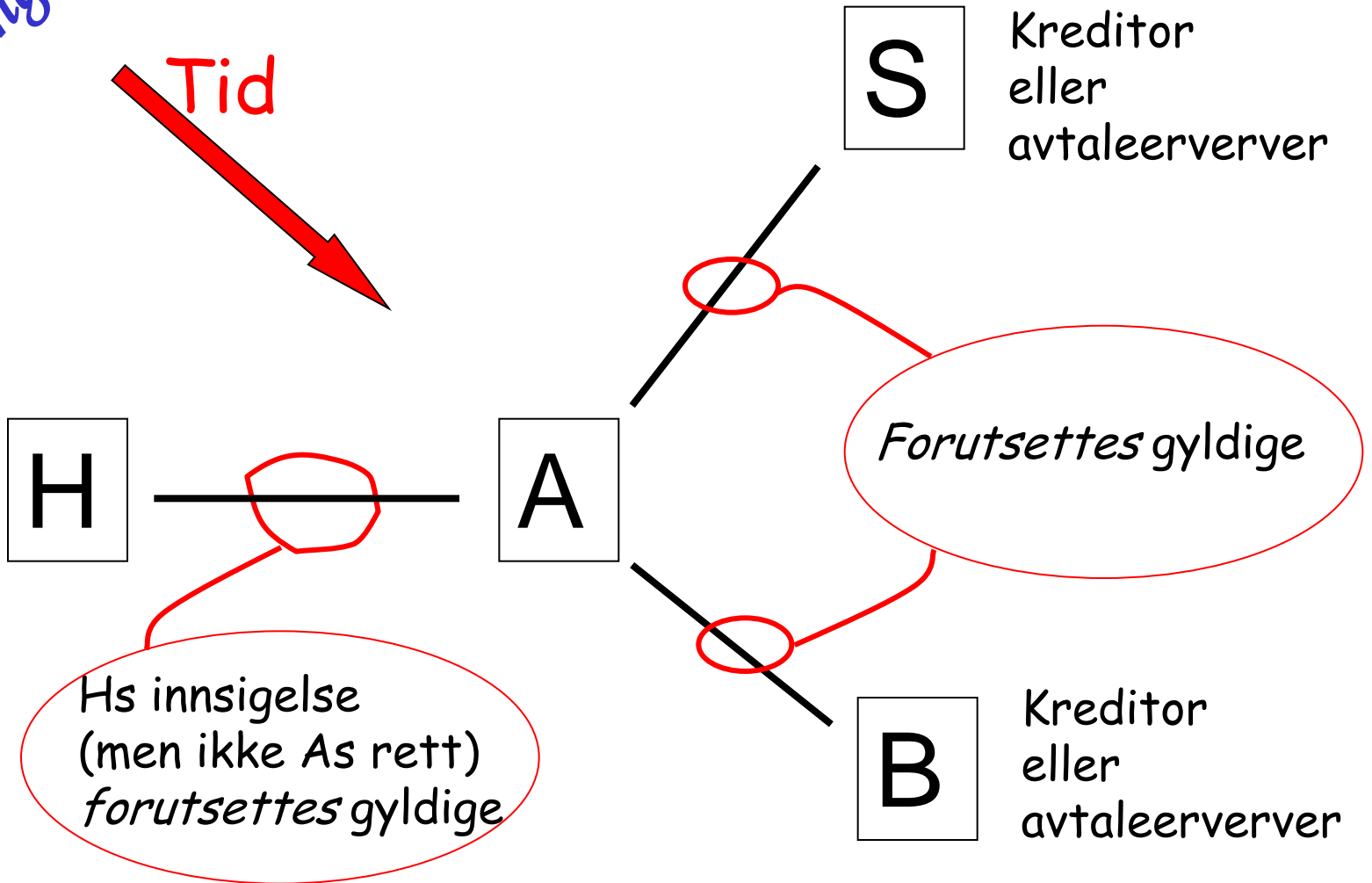
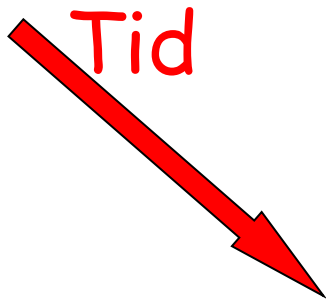
SELGER < KJØPER
KJØPER

A < S (avt.)
B (avt.)

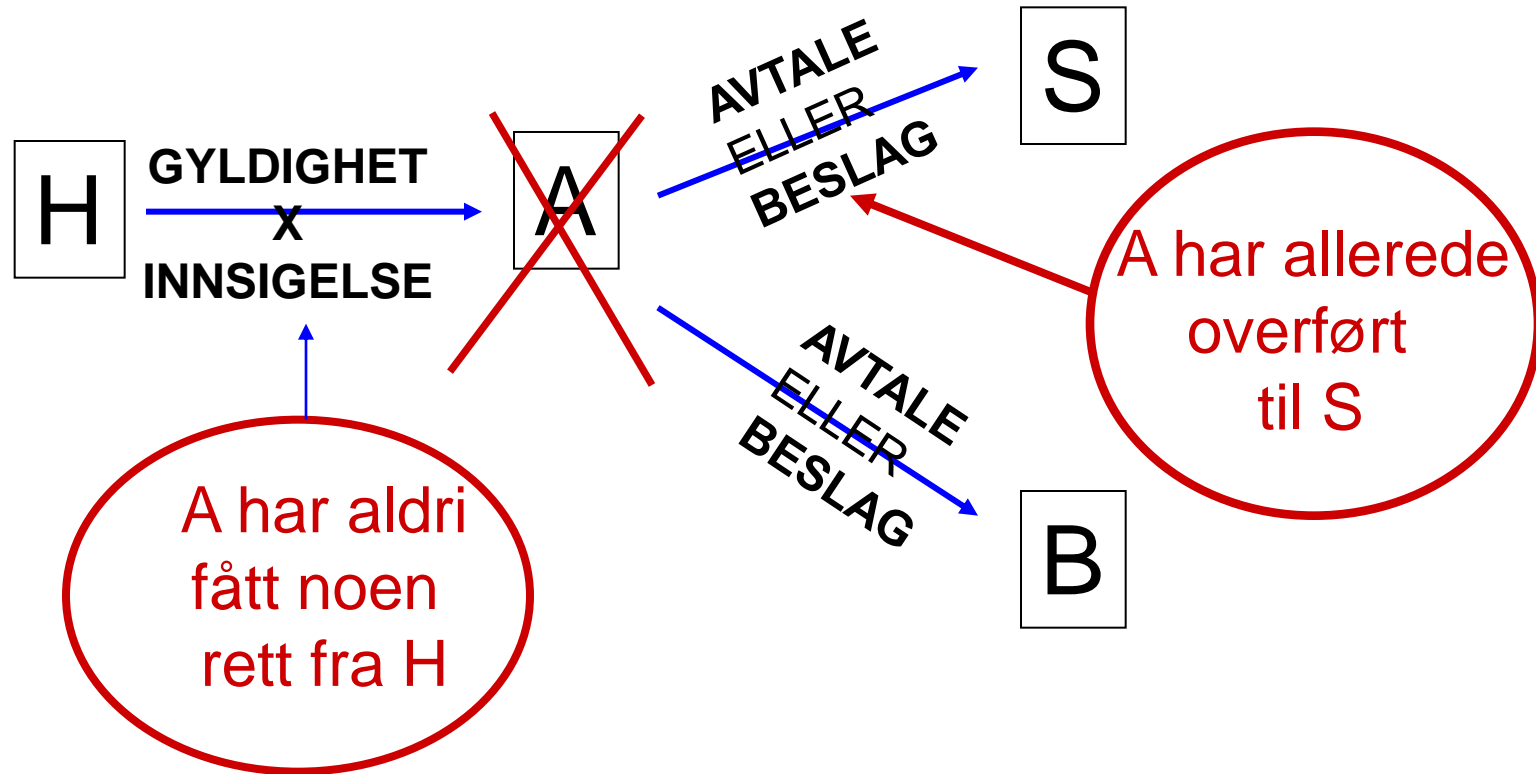
SELGER < KREDITOR
KREDITOR

A < S (kred.)
B (kred.)

Våre
forutsetninger.....

A mangler rett fordi...

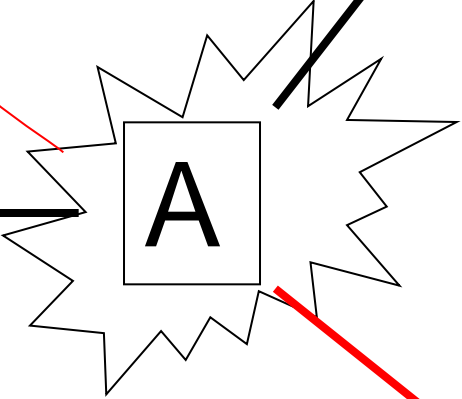
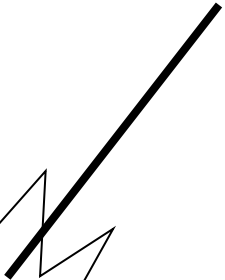
Problem-
katalysator

H

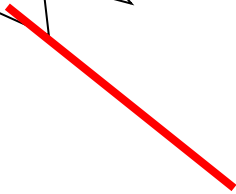

A

S

B

Den sentrale:
Vinner B
i konkurranse
med H / S ?

ROLLELISTEN

"NATURRETTE" (det aksiomatiske utgangspunkt)

A

OVERFØRING
(ved avtale og beslag)

B

~~A har
rettigheten~~

~~Bs erverv:
Avledet
(derivativt)~~

~~Ekstinktivt erverv~~

NÅR?

Ekstinksjon

Utgangspunkt: Ekstinksjon krever begrunnelse

B er avtaleerverver:

Grunn til å la henne bygge på As legitimasjon?

A ønsker å fremtre som eier

B er kreditor: Grunn til å beskytte henne mot kreditorsvik?

A ønsker ikke å fremtre som eier

Felles:
Behov for ytre holdepunkter

("naturretten" blir bevismessig for spinkel)

VILKÅR:

- TGL.
- OVERLEV.
- SKRIFTLIG AVTALE
- VARSEL TIL D.C.
- Etc.

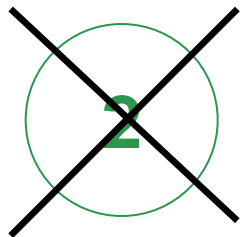
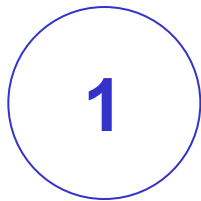

VIRKNINGER:

- FORHOLD TIL KREDITORER (Konk. / utlegg)
- FORHOLD TIL AVTALEVERV
- FORHOLD TIL ANDRE

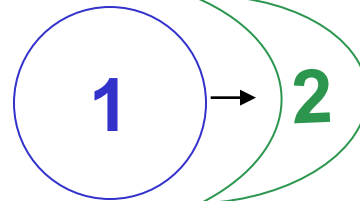
ALTSÅ: INTET PRESIST SAGT NÅR MAN HAR SAGT "RETTSVERN"

EKSTINKSJON - PRIORITET

KOLLISJON MELLOM
TO TOTALE
RETTIGHETER

(NR. 2 "DØR")

PANTERETT
VINNER OVER
TOTAL RETT

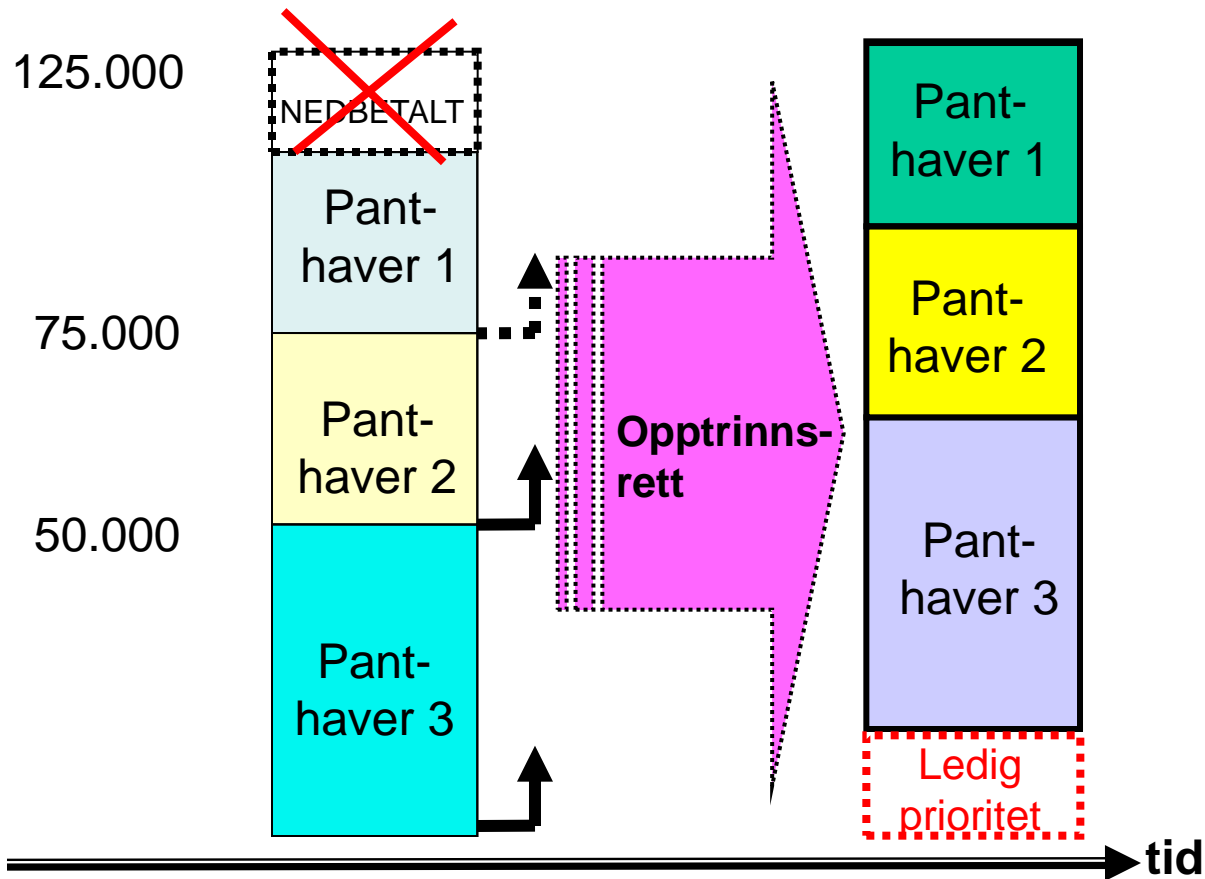
(BETINGET SKÅR
I NR. 2)

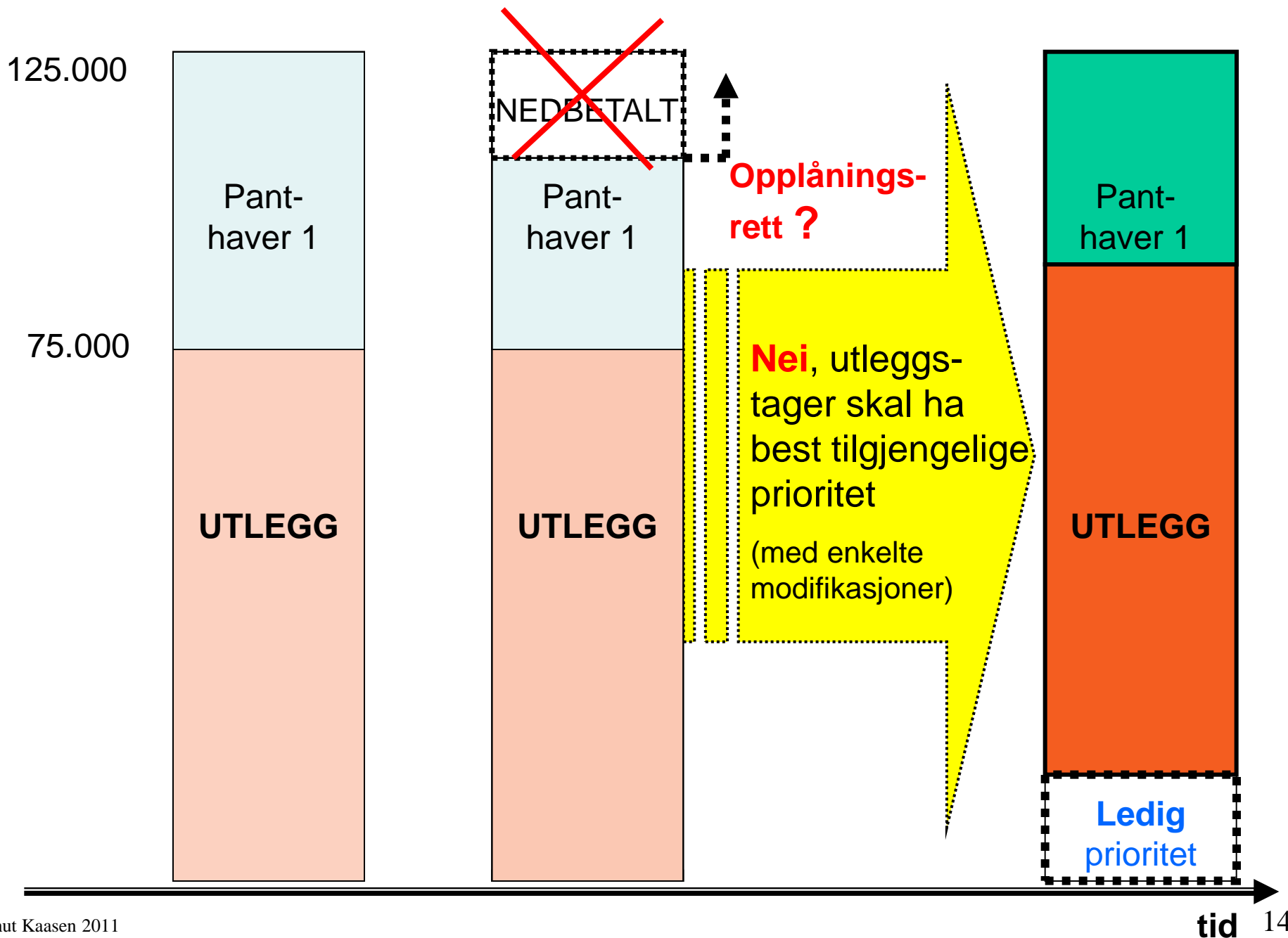

PRIORITETS-
ORDNING

(BEGGE "OVERLEVER",
MEN NR. 2 FÅR
PRIORITET ETTER NR. 1)

Hovedsynspunkt: Korkstabelen flyter opp

DET DYNAMISK TINGSRETTLIGE VERDENSBILDE

1. ERVERVSMÅTE?

Verden

a

b

2. HVA OVERFØRES ?

a

b

FAST EIEND.

LØS-ØRE

GODTROERVERV

KREDITORBESLAG

FAST EIEND.

LØS-ØRE

HJEMMELS-MANN

DOBBELT-SUKSESSOR

HJEMMELS-MANN

DOBBELT-SUKSESSOR

a

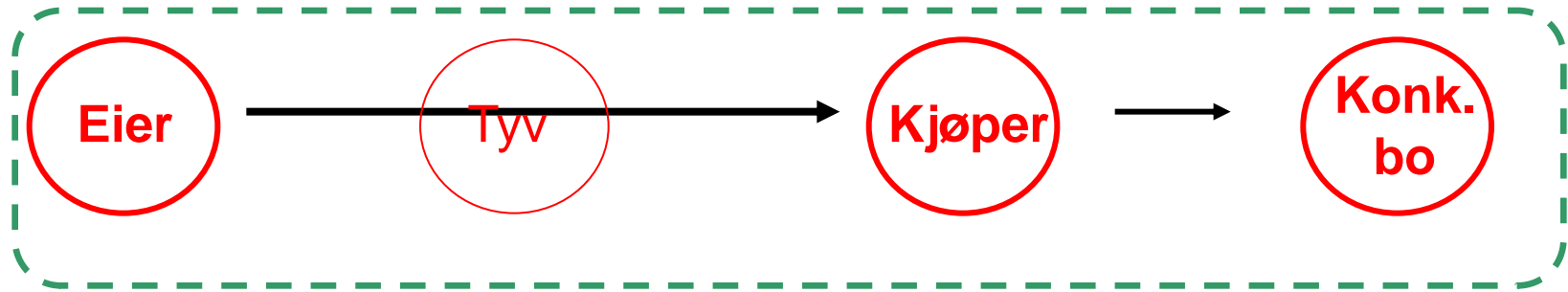
b

a

b

3.

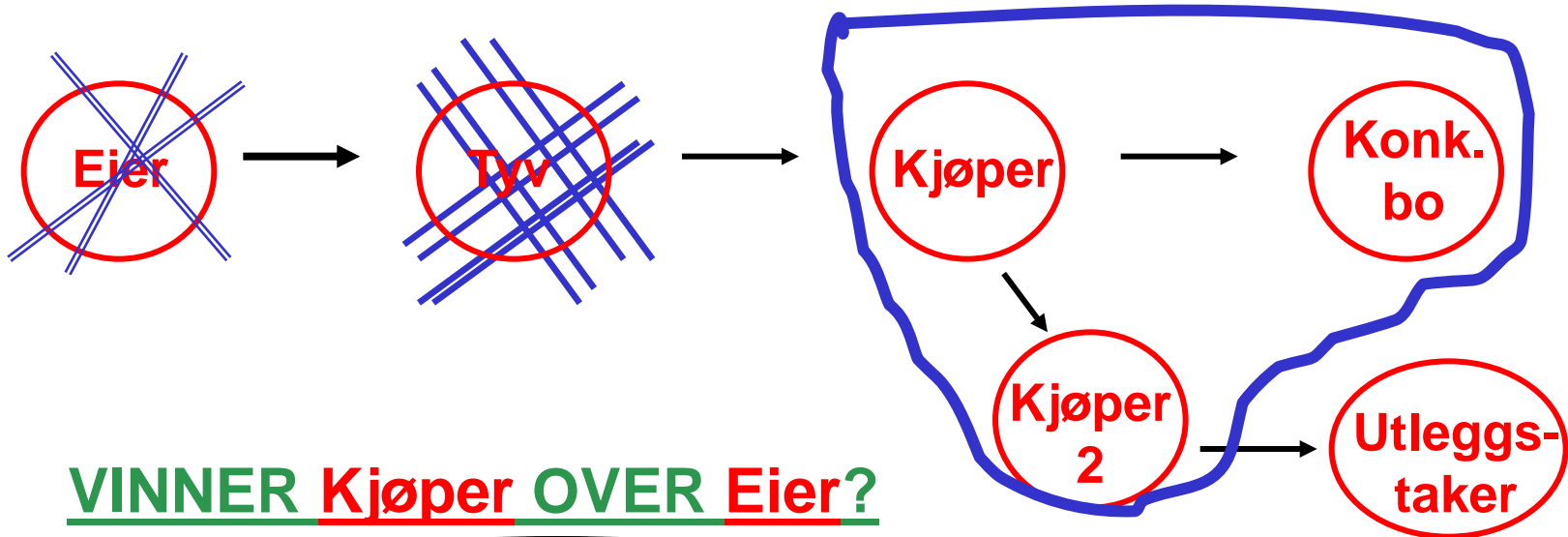
HVEM ER KONKURRENTEN?

VINNER **Kjøper** OVER Eier?

- 1 JA: STÅR **Konk.bo** I ANNEN (SVAKERE) STILLING OVERFOR Eier?
- 2 NEI: Eier HAR GYLDIG INNSIGELSE MOT Kjøper KAN Konkursboet DA BESLAGLEGE?

("H – A – B" problem)

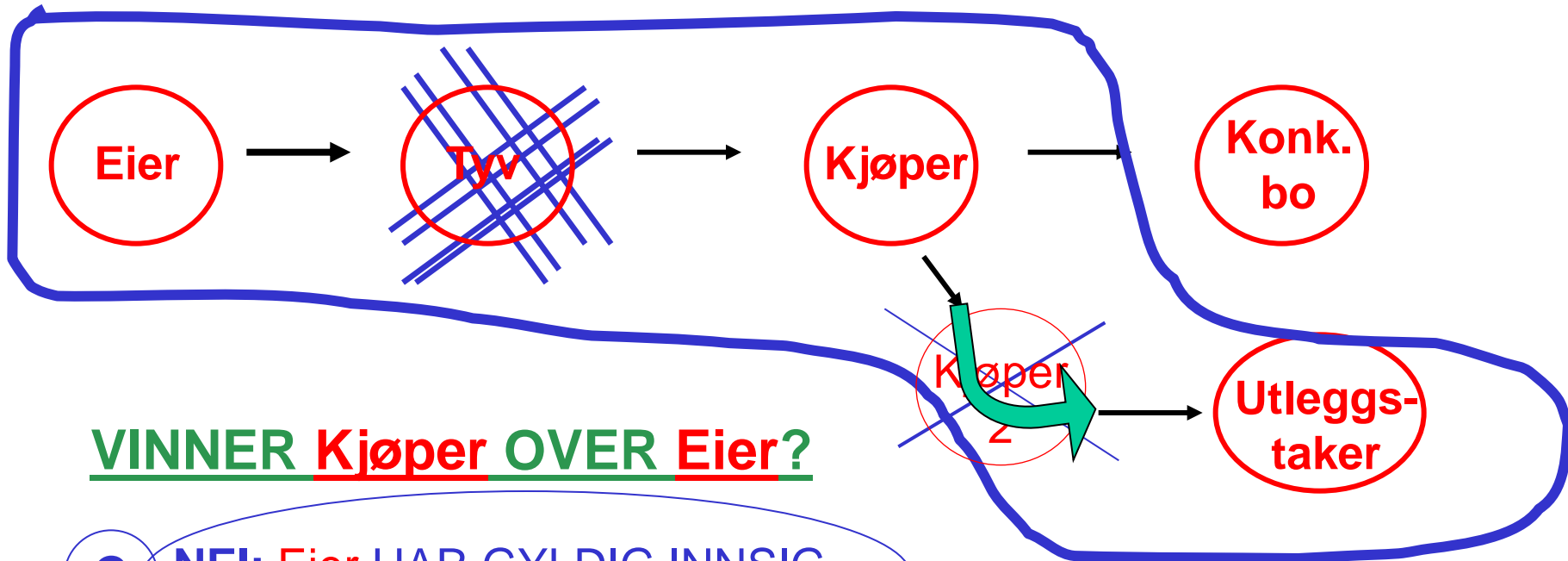
1 JA: Eier ER "UT OR SOGA"

a) Står **Konk.boet** (eller **Kjøper 2**) svakere enn **Kjøper**?

HVIS NEI er **Eier** definitivt "ut or saga"

b) Vinner da **Konk.boet** eller **Kjøper 2** ?

("A < S" problem)
B

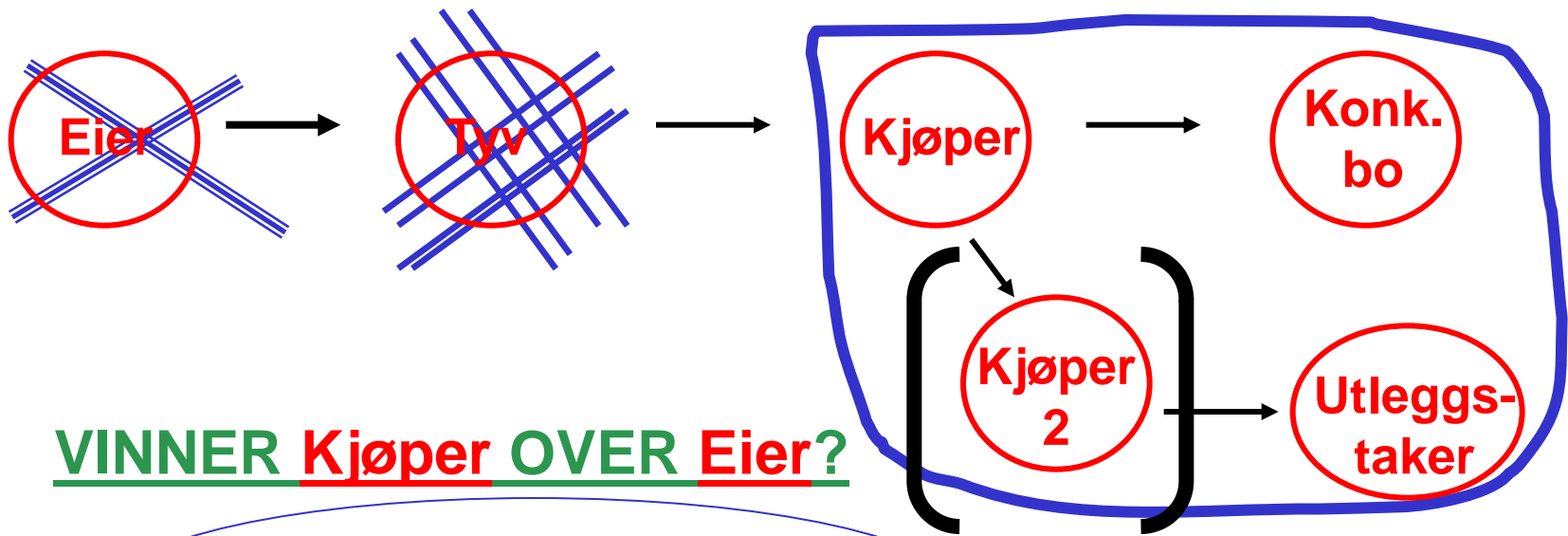
VINNER Kjøper OVER Eier?

2 NEI: Eier HAR GYLDIG INNSIGELSE OVERFOR Kjøper

a) VINNER Konk.bo OVER Eier?
("H - A - B" problem)

b) VINNER Kjøper 2 OVER Eier?
("H - A - B" problem)

NEI: - Står Utleggstaker sterkere?

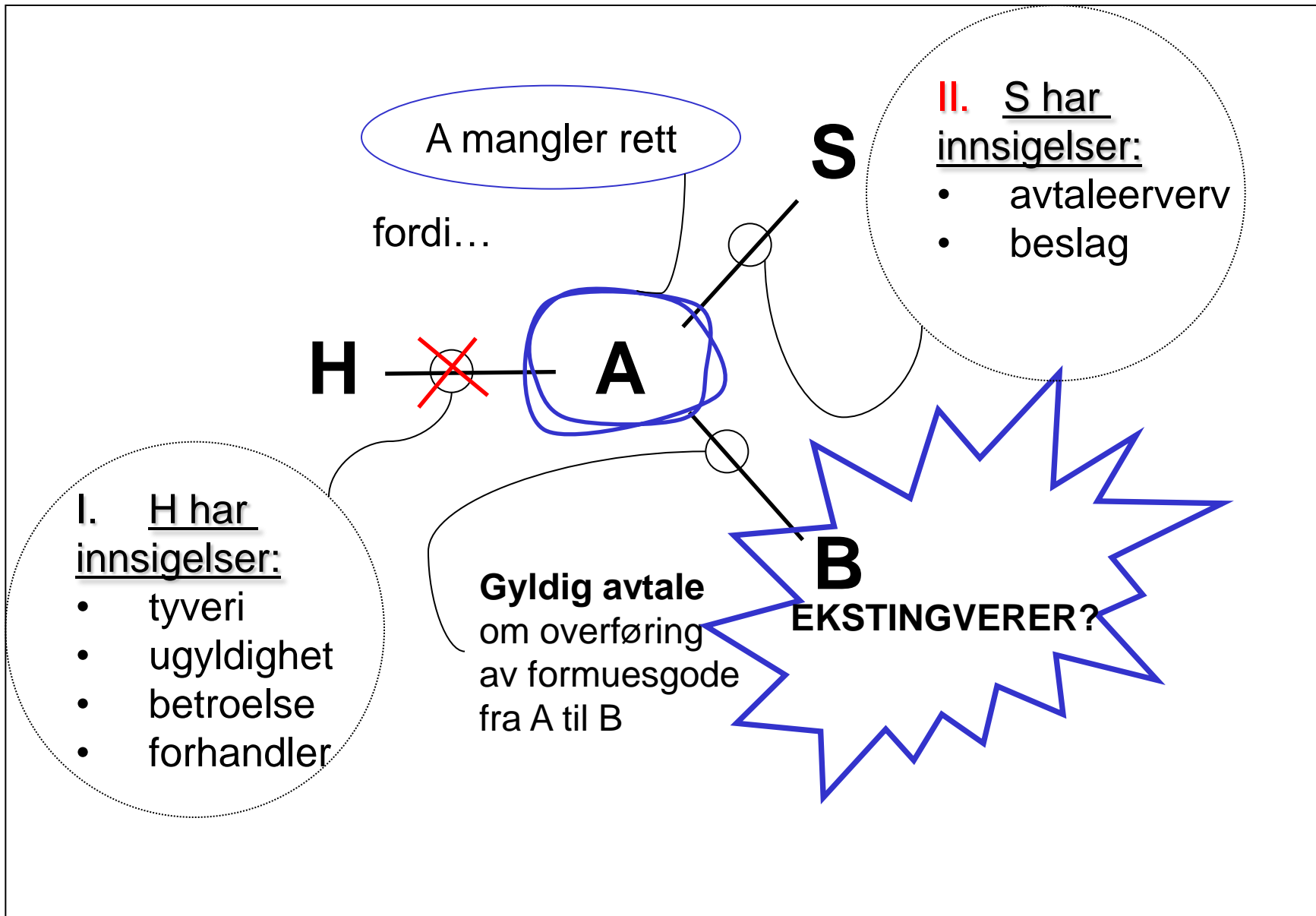
2 NEI: Eier HAR GYLDIG INNSIGELSE OVERFOR Kjøper

a) VINNER Konk.bo OVER Eier?
("H - A - B" problem)

b) VINNER Kjøper 2 OVER Eier?
("H - A - B" problem)

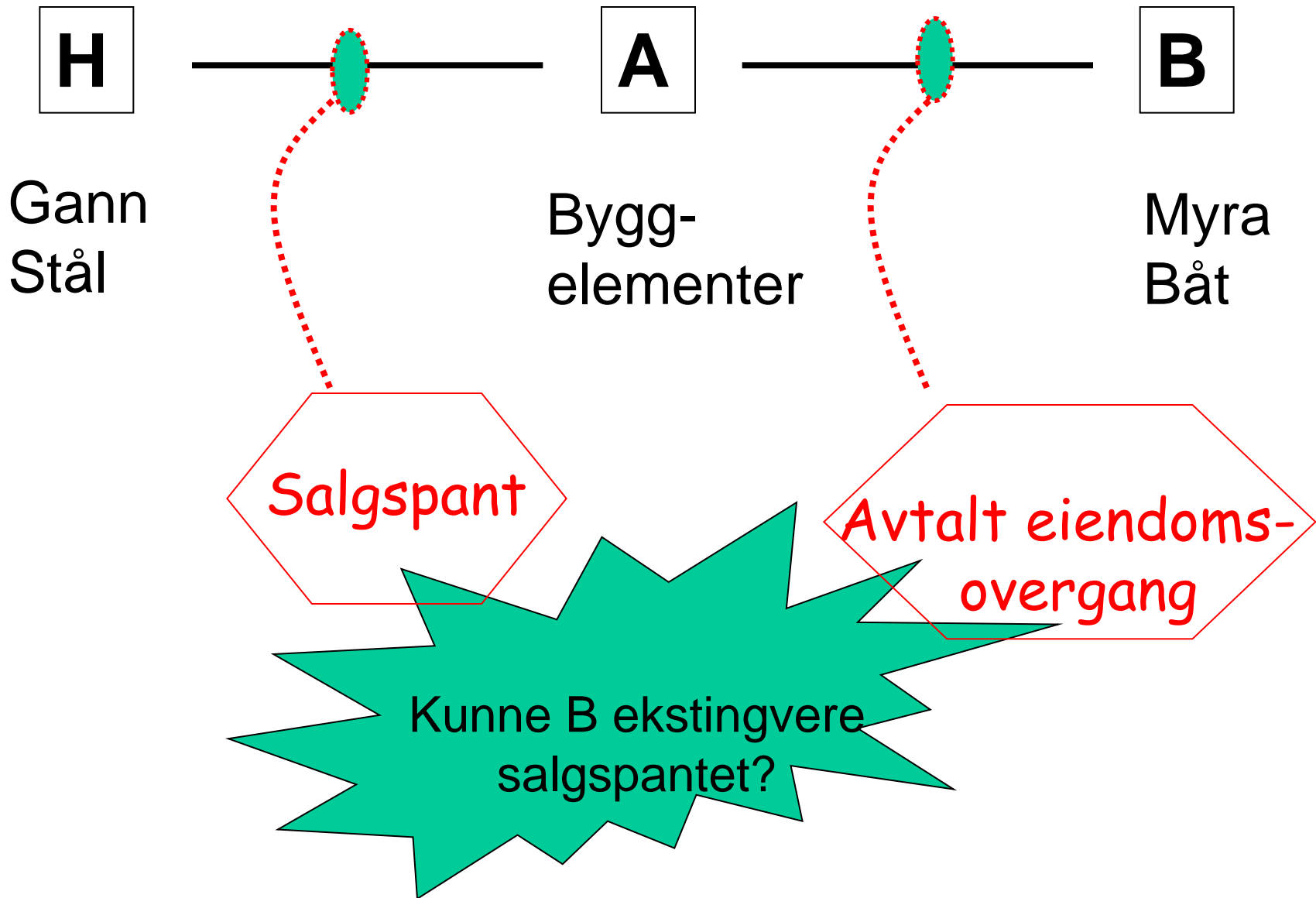
JA: - Står Utleggstaker like sterkt som Kjøper 2? Hvis JA:
- Vinner Konk.bo eller Utleggstaker ??

("A < S" problem)
B

As Formues- retts- mangel / rettig- het		Fast eiendom	Registrerbart løsøre	Løsøre	Fordringer
		Hs innsigelser -Tyveri -Ugyldigh. -Betroelse -Forhl.	<i>Positiv troverdighet?</i>		<i>Vilkår for eksklusjon</i>
Ss innsigelser -Avtale- ervert -Beslag	<i>Negativ troverdighet?</i>	Tinglysningsl. m.v.	Godtrol.	Gbl. m.fl.	

LOVGRUNNLAGET ER FORSKJELLIG

Rette eier har registrert sin rett i Løsøreregisteret

Tilfeller (pl. Kap. 3 og 5)

- driftstilbehør
- pl. § 3-8-pant
- utlegg
- varelager

A har viss rett til å disponere
(pl. §§ 1-11, 3-7 og 3-13)

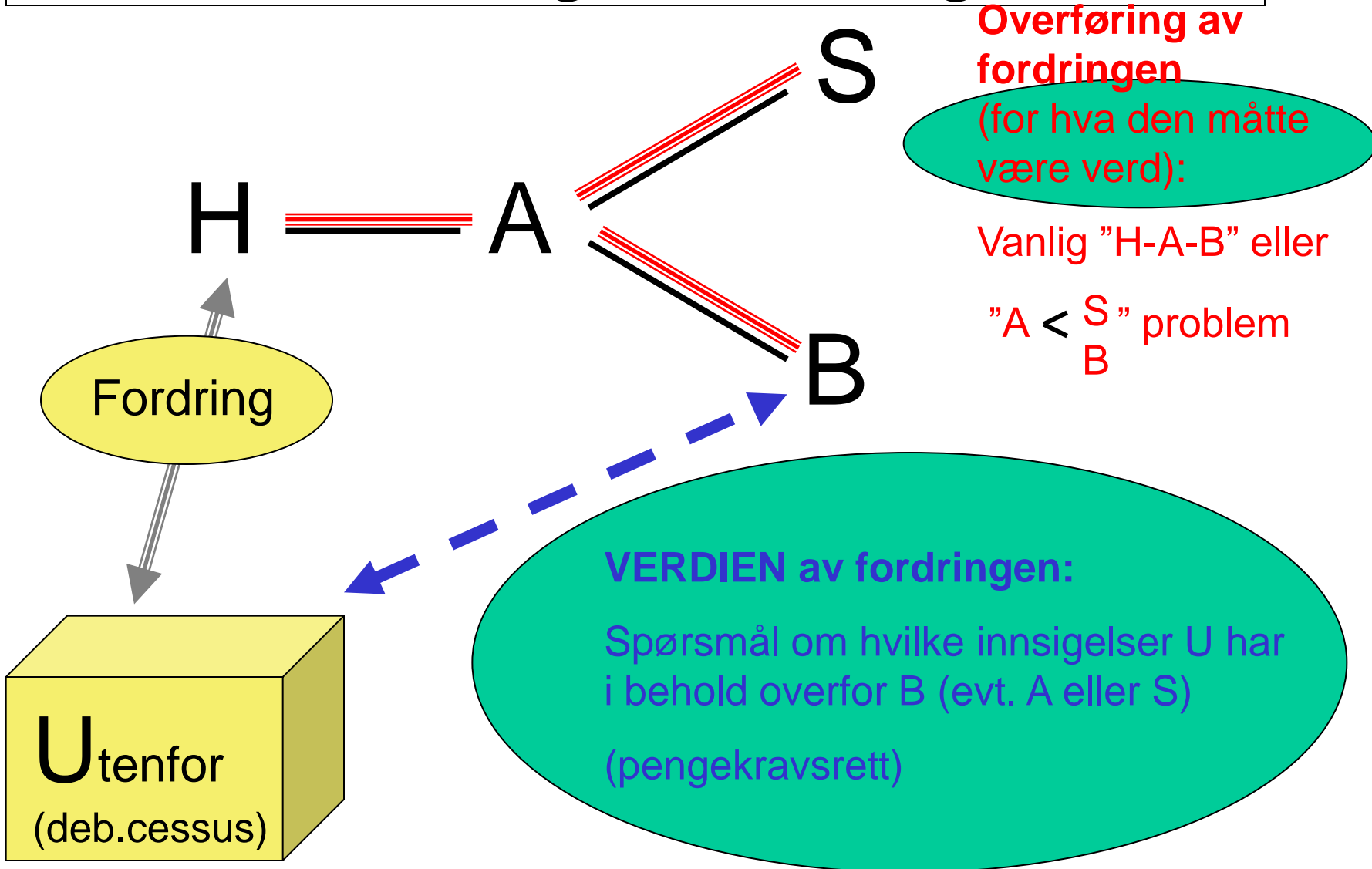
- salgspant

A har ingen rett til å disponere
(pl. § 3-16)

Virkning av registrering

- i visse tilfeller absolutt vern for panthaver:
B er "legaldefinert som ondtroende" (pl. §§ 3-8(2) og 3-17(3))
- **Ellers:** Registreringen kan være relevant i godtro-vurderingen
(fordi A har viss rett til å disponere)

Overføring av fordringer

"Den svarte kassen"

Innhold

Faktisk

for eksempel:

- hvor stor er tomta?
- er huset råttent?
- er bilen rusten?
- er debitor cessus i stand til å betale?

Rettslig

for eksempel:

- hvilke innsigelser har debitor cessus i behold?

Men IKKE

hvilke innsigelser

H og S måtte ha

(det gjelder ikke kassens *innhold*, men hvilken rett B får til kassen)

innsigelser
bimåltormnesgjøbe
As shown on TV

"Kreditorrekstinksjon"

HJEMMELSPERSON

~~Rettighet~~

SELGER

Rettighet

KJØPER

Er det *interne* arrangement selger – kjøper tilstrekkelig?
NOTORITETSHENSYNET:

MODIFIKASJON i "naturretten"

Innsigelsene mot selger:

- tyveri
- ugyldighet
- betroelse
- forhandler

Rene BEVIS-spørsmål

Den **nye** innsigelsen:

- IKKE BETALT

"Stansning"??
Hevning??

Beslag?

KREDITOR

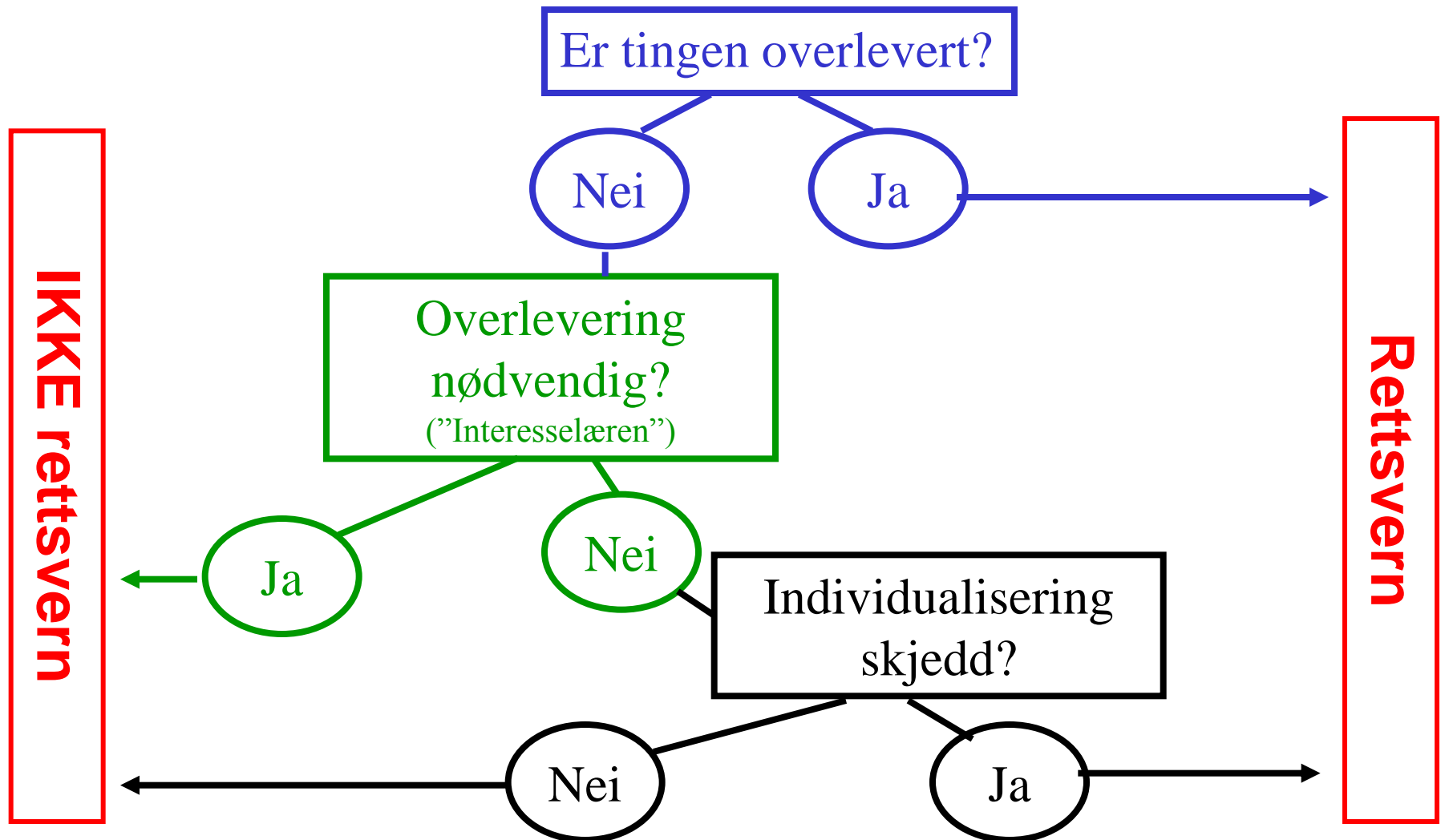
Når er rettigheten overdratt til selger?

PRESISERING av "naturretten"

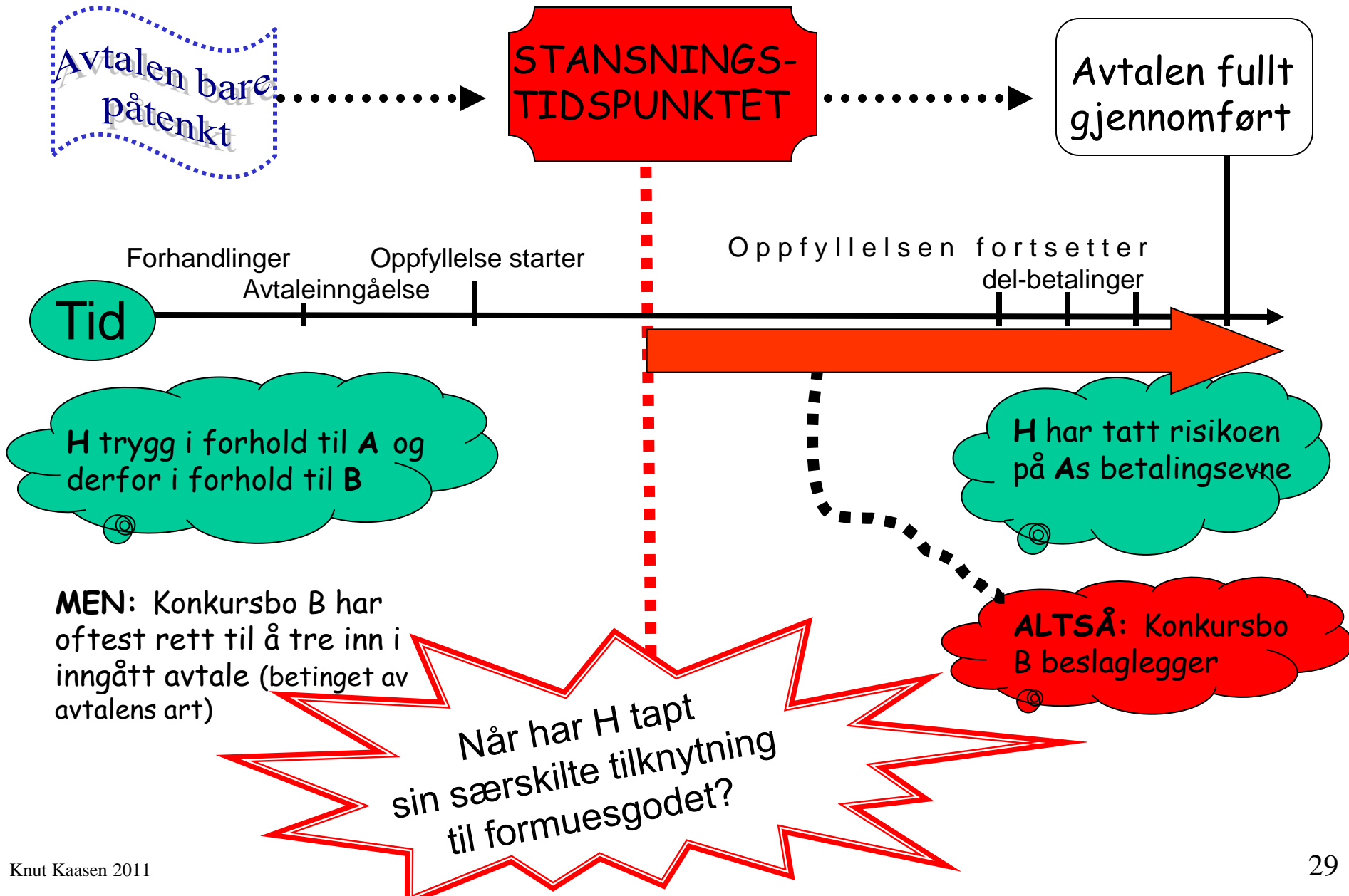
”Avd. for Matriser”

<p>Forskjellige For – skjellige</p> <p>S ↓ B ↘</p>	<p>konkursbo</p>	<p>utleggstager</p>
<p>Avtale ererver</p>		
<p>Utleggs- tager</p>		

Genuskjøperes rettsvern overfor selgers kreditor

Hs innsigelse: A har ikke betalt

BRUKSÅNVIISNING

(When everything else fails –
read the instruction manual)

1.

HVEM / HVA

gjelder tvisten?

Plasser problemet

i det dynamisk tingsrettslige verdensbilde:

- ervervs måte
- hjemmelsmann/suksessor
- formuesgode

2.

HVILKE HENSYN

gjelder *følgelig*?

(Notoriteten eller legitimasjon)

3.

HVILKEN REGEL

gjelder *følgelig*?

1812

25 feb. 1812

Cancelli-Promemoria

Cancelli-Promemoria, ang. at Kongen under 22 dennes har behaget at resolve: «Vi ville have fastsat som Regel i alle de Tilfælde, hvor Spørgsmaal er om Bestemmelse av Vor Territorial-Høiheds Grændse udi Søen, at denne skal regnes indtil den sædvanlige Sø-Mils Afstand fra den yderste § eller Holme fra Landet, som ikke overskylls af Søen».

Jfr. lover 21 juni 1963 nr. 12, 10 juni 1966 nr. 5 § 2, 17 juni 1966 nr. 19 , 17 des 1976 nr. 91. – Jfr. også res. 31 mai 1963, 25 sep 1970 (Svalbard).

*Til bruk i tunge stunder
når jusens praktiske funksjon synes uklar...*